

anderledes tænkende Beboere i Sognet, eller imod Stedets Præst. Dette har Lovgivningen selv forudsat, og selv om Ritualet følges, tror jeg, at Sakramenterne dog kunne forvaltes paa meget forskjellig Maade. Det er i det Mindste kommet mig meget ofte for Dren, hvorledes en Præst er bleven rost for at forvalte Sakramenterne paa en Maade, der mere tiltalte Bedkommende end den Maade, hvorpaa en anden Præst forvaltede dem; og det er et af de allerømfindtligste Spørgsmaal i Menighederne, dette om selve Maaden, hvilken vel ikke ligger alene i at følge eller at gaa tilside for Ritualet. At undersøge, hvad det er for en Rilde, hvorfra Misforholdet fremkaldes, behøves, forekommer det mig, slet ikke. Det forekommer mig, at, naar en stor Sogne-menighed i det Hele slutter sig med Hengivenhed om en Præst og er tilfreds med den Maade, hvorpaa han forvalter de kirkelige Gjerninger, behøver der ikke at ledes efter Grunden til den Misforholdelse, der opstaar, naar en fremmed Mand kommer ind og søger at vende Menigheden fra ham. Men jeg kan ikke erkjende, at der i et lidet Antal Sognehaandsløseres Haand bør ligge en saadan Magt til uden at paadrage sig noget Ansvar at fremkalde Misforholdelse hos alle de Andre ved at kalde en anden Præst ind. De, der ikke ere fornøiede med den Tilstand, der findes i Sogne-menigheden, lad dem gaa andetsteds hen og finde en anden Kirke eller et andet Sted, hvor de kunne samles med den Præst, de holde af! I Kjøbstæderne er der i alt Fald ikke Mangel paa Steder, hvor saadanne Handlinger passende kunne foregaa. — Men det er jo ikke blot, som jeg før nævuede, denne Sætning i §. 5, der støder mig; men hvad jeg ogsaa finder urigtigt, er, at Kirken skal bruges til Forsamlinger og Forhandlinger om kirkelige Anliggender. Dertil er der heller ikke Trang i Kjøbstæderne, og jeg har været tilstede ved nogle saadanne Forhandlinger, hvor jeg har erfaret, at Eidenfaberne have været ligesaa stærkt valte, og hvor Udtrykkene ere faldne med ligesaa megen Uforbeholdenhed, som f. Ex paa Folkethingsvalgtribunerne. Det forekommer mig ikke, at Kirken er Stedet til at holde kirkelige Disputationer og

Dvælsler i, især naar det, hvad ingenkunde sjældent er Tilfældet, sker med den Grad af Eidenfabelighed, som jeg flere Gange har været Bidne til.

Carlsen: Ja, jeg kan ikke dele de Tanker, der udtaltes af den sidste ærede Tale. Jeg kan ikke se, at der kan være det mindste Anstødelige i, at Medlemmer af den danske Folkekirke, naar de have lovlig Ret til at bruge en anden Præst end den, som er deres Sognepræst, benytte deres Sognekirke til disse kirkelige Handlinger, som ere omtalte i § 5. Jeg tror, at man andetsteds er gaaet langt videre. Det er mig saaledes f. Ex. bekjendt, at det slet ikke er saa sjældent i Udlandet, at den samme Kirke benyttes baade af Lutheranere og Reformerte. Den ærede Landssthingsmand maa jo ogsaa erkjende, at, dersom der er noget Menighedsmedlem, som vilde tage Anstød af den Maade, hvorpaa Sakramenterne blive forvaltede i Kirken af en anden Præst, saa kan han jo blive horte derfra; thi det er jo slet ikke den Tid, da Menigheden i Almindelighed samles i Kirken, som der her er Tale om; Indrømmelsen gaar jo kun ud paa at bruge Kirkebygningen i den Tid, da Sognepræsten ikke benytter den. Det følger af sig selv, at det almindelige Tilsyn med Sakramenternes Forvaltning, som tilkommer Biskoppen overfor Sognepræsterne, vil akkurat i samme Omfang tilkomme Biskoppen i de i § 5 omhandlede Tilfælde, og det forekommer mig derfor, at der ikke er nogen Grund at hente imod Vedtagelsen af § 5 fra de Sider, som den ærede Landssthingsmand berørte. — Heller ikke jeg kan tilbageholde min Tale til den høitærede Kultusminister, fordi han saa velvillig har tiltraadt Lovforslaget. Jeg kan ikke sige Andet, end at jeg for mit Bedkommende kunde have ønsket, at han ogsaa kunde have tiltraadt den sidste Del af § 5. Jeg vil imidlertid, hvis han fastholder sin Mening om dette Punkt indtil Enden, ikke stemme for denne Del af Paragraphen imod hans bestemte Erklæring om, at han saa ikke kan indstille Loven til Sanction. Jeg kan i Dvrigt ikke se rettere, end at, naar man indrømmer det, som den høitærede Minister ellers har erklæret sig villig til at ind-